

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 210/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen perhehoidon tilanteesta Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toiminut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hanna Räsänen /kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 210/2024 vp:

Mitä hallitus voi tehdä perhehoidon edistämiseksi ja perhehoitajien tilanteen parantamiseksi ja

miten perhehoitajien sosiaaliturvaa voitaisiin kehittää?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Toimeksiantosuhteisella perhehoidolla tarkoitetaan henkilön ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä hänen oman kotinsa ulkopuolella yksityiskodissa tai hoidettavan kotona. Tavallisin perhehoitoa järjestetään lastensuojelun sijaishuoltona. Perhehoidon ensisijaisuus lastensuojelun sijaishuollon muotona on tunnistettu lastensuojelulaissa (417/2007). Lastensuojelulain nojalla laitoshuoltoa järjestetään, jos lapsen sijaishuoltoa ei voida järjestää lapsen edun mukaisesti riittävien tukitoimien avulla perhehoidossa tai muualla. Aina lapsen sijoittaminen perhehoitoon ei ole mahdollista. Perhehoidon soveltuvuutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon minkäläisen kokonaisuuden perhehoitajan antama hoito muodostaisi yhdessä tarvittavien tukitoimien kanssa. Lapsen sijaishuoltopaikan valinnan täytyy aina perustua yksilökohtaiseen lapsen edun harkintaan. Valinnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota huostaanoton perusteisiin, lapsen tarpeisiin sekä lapsen sisarussuhteiden ja muiden läheisten ihmissuhteiden ylläpitämiseen ja hoidon jatkuvuuteen. Lisäksi tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon lapsen kielellinen, kulttuurinen sekä uskonnollinen tausta.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan hallitus uudistaa lastensuojelulainsäädännön. Uudistustyö on parhaillaan käynnissä ja sen yhteydessä on mahdollista tarkastella myös lastensuojelun perhehoidon kysymyksiä.

Iäkkäiden henkilöiden tarvitsemat sosiaalipalvelut järjestetään sosiaalihuoltolain perusteella. Pääosin palvelut toteutetaan kotihoitona ja asumispalveluina, mutta iäkkäille asiakkaille kohdennettu toimeksiantosopimussuhteinen perhehoito on myös viime vuosina lisääntynyt ja siitä on saatu hyviä kokemuksia aiemman kehittämistyön pohjalta. Erityisesti asiakkaan kotiin annettava, niin sanottujen kiertävien perhehoitajien tekemä perhehoito on lisääntynyt, ja sitä hyödynnetään muun

muassa omaishoitajan vapaiden sijaistuksiin. Perhehoito on huomioitu keväällä julkaistussa iäkkäiden laatusuosituksessa, ja sitä tullaan käsittelemään hyvinvointialueiden sisältöohjauksessa hallituskauden aikana.

Sosiaaliturvaa uudistetaan kuluva vaalikauden aikana hallituksen hankkeiden ja sosiaaliturvakomitean työn kautta. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa perusturvan uudistuksen, joka parantaa työnteon kannattavuutta, sujuvoittaa sosiaaliturvaa ja yksinkertaistaa etuuksia sosiaaliturvakomitean välimietinnön tekemät suositukset ja selvitykset huomioon. Parlamentaarinen sosiaaliturvakomitea käsittelee toisella kaudellaan etuuksien yksilö- ja perhekohtaisuutta, sosiaaliturvaetuuksien yhdistelmiä sekä sosiaaliturvan tasoa. Lisäksi komitea arvioi, miten eri etuudet ja palvelut vastaavat ihmisten erilaisiin elämäntilanteisiin sekä linjaa tulevaisuuden sosiaaliturvan visiosta ja periaatteista.

Helsingissä 19.6.2024

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso